

Espai Natural Muntanyes d'Ordal

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Emplaçament La serra d'Ordal, és una cadena muntanyosa que s'estén entre els municipis de l'Alt Penedès i el Baix Llobregat.

Coordenades:

Latitud: 41.410837975584
Longitud: 1.8662166595459
UTM Est (X): 405241
UTM Nord (Y): 4584986

Classificació

Número de fitxa 08091 - 179
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Observacions protecció: L'Espai Natural Protegit de les Muntanyes de l'Ordal va ser incorporat al PEIN pel Decret 328/1992, pel qual s'aprova el PEIN. Aquest Espai va ser declarat per primera vegada com a LIC el 1997 com a ZEPA el 2005 i, posteriorment, va ser ampliat com a espai Natura 2000 mitjançant l'Acord del Govern 112/2006, de 5 de setembre, que va aprovar la xarxa Natura 2000 a Catalunya (DOGC 4735, de 6-10-2006).
Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Data aprovació: dv., 06/10/2006 - 12:00
Accés Obert
Ús actual: Científic/Lúdic/Cultural
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Cim del Montcau](#)

Autoria de la fitxa

Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa:

dg., 19/05/2024 - 18:32

Descripció

Tal i com informa el departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, les muntanyes d'Ordal, també conegudes com la serra d'Ordal, són una cadena muntanyosa situada entre els municipis de l'Alt Penedès i el Baix Llobregat. El seu punt més alt és el Puig d'Agulles, que arriba als 653 m d'altura. El nom de la serra prové del poble d'Ordal. La serra s'estén en una direcció nord-sud, passant per Vallirana i Cervelló al Baix Llobregat, i continuant a través de Gelida, Subirats i Olesa de Bonesvalls a l'Alt Penedès.

El massís de l'Ordal és format per un sistema càrstic amb masses de calcàries mesozoiques i dipòsits de sediments marins, que donen cos a un relleu calcari ben característic. A diferència del Garraf, els materials silícis més antics afloren amb més freqüència a l'extrem nord-est, en contacte amb la depressió del Llobregat-Penedès. Cal assenyalar l'interès edàfic dels sòls vermells relictos del peu de serra septentrional, que s'alternen amb loess i crostes calcàries. Aquest espai inclou també els penya-segats de Cervelló: àrea de petites dimensions, representativa del paisatge dels terrenys silícis d'aquest territori, que contrasta singularment amb gran part del territori constituït sobre materials carbonatats. És una bona mostra dels sistemes naturals d'aquest medi, que han sofert una forta regressió en els últims anys a conseqüència de l'acció antròpica. Els penya-segats de Cervelló constitueixen un espai de notable singularitat, caracteritzat pels materials silícis triàsics del Buntsandstein i els afloraments de calcàries del Muschelkalk, que determinen formes de relleu molt particulars i de notable interès paisatgístic.

Aquest espai natural té una vegetació rupícola amb algunes espècies singulars, i també alguns fragments de vegetació humida de caràcter centreeuropeu que contrasten acusadament amb la vegetació mediterrània dominant. S'ha de remarcar l'interès de la fauna invertebrada i, en especial, de la cavernícola, que conté nombrosos elements singulars.

Vegetació i Flora

A causa de la seva situació geogràfica, més interior que el Garraf, amb un clima xerotèric no tan acusadament marítim i l'alternança més gran dels materials calcaris i silícis, el paisatge presenta caràcters particulars, amb algunes unitats no representades a les terres properes.

Cal assenyalar la presència en aquest massís d'alguns fragments de vegetació humida, de caràcter centreeuropeu, que contrasten singularment amb la vegetació mediterrània dominant. Així, per exemple, als fondals apareixen petits retalls d'avellanosa amb falgueres (*Polysticho-Coryletum*) i de gatelleda (*Carici-Salicetum catalaunicae*; i hi ha alguns obacs amb fragments d'alzinar i roureda amb boix, de caràcter molt més frescal que la resta de vegetació dominant. Cal remarcar també la importància dels matollars termòfils amb càrritx (*Ampelodemos mauritanica*) que s'hi presenten.

En conjunt, doncs, el paisatge vegetal és format per un mosaic de comunitats, amb una marcada diversitat florística. Cal assenyalar l'alt interès biogeogràfic de les comunitats rupícoles permanents pròpies dels relleixos rocosos. En aquestes comunitats hi ha diverses espècies molt notables per a la flora catalana, algunes de les quals no es troben enlloc més de Catalunya i fins i tot d'Europa. Aquest és el cas de *Crassula campestris*, una petita planta herbàcia de caràcter paleotropical que té en aquest Espai la seva única localitat

a Europa.

Espècies estrictament protegides pel PEIN

- *Crassula campestris*

Fauna

Les comunitats de vertebrats són les típiques d'aquest conjunt de serres litorals, amb espècies típicament forestals, com el teixó (*Meles meles*), i d'altres més de caràcter rupícola, com la xixella (*Columba oenas*). Hi figuren també algunes espècies com l'hortolà (*Emberiza hortulana*) o el trobat (*Anthus campestris*).

Tal com passa al massís del Garraf, cal subratllar l'interès de la seva fauna invertebrada i, en especial, de la cavernícola, amb nombrosos elements singulars. En aquest sentit, l'Espai conté lepidòpters interessants com ara *Euplagia quadripunctaria*.

Observacions:

Impacte

En aquest ENP, l'impacte més remarcable és la pressió antròpica elevada de les zones residencials limítrofes, que comporta una degradació de l'Espai. Aquesta proximitat urbanística a les masses de bosc n'accentua també el risc d'incendi. D'altra banda, també cal esmentar que les extractives de calcària generen forts impactes sobre el relleu i els ecosistemes, així com pols i soroll. A més, cal assenyalar les possibles afectacions de l'escalada, no regulada a l'Espai, com també els abocaments de deixalles que es produeixen en alguns punts.

Vulnerabilitat natural

L'Espai presenta comunitats vegetals mediterrànies altament inflamables i amb alt risc d'incendis estivals. D'altra banda, els materials triàsics que formen part del relleu de l'Espai són sensibles a l'erosió.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

[Muntanyes d'Ordal](#)

